

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

www.karnatakayakshaganaacademy.com

ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತ

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ

ಮಹಾಕ್ಷತ್ರಿಯ

ಕವಿ

ಡಾ. ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ

ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿ ಸಹ-ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ನಿರ್ವಾಹಕರು

 ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ®

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com

Blog: www.yakshaprasangakosha.yakshavahini.com

ಆವೃತ್ತಿ ೧.೦

ಮೇ ೩೦, ೨೦೨೦

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ®

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com, yakshavahini@gmail.com, Blog: www.yakshaprasangakosha.yakshavahini.com

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿಯ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನಾ ಸಮೂಹ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್. (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಅಶೋಕ ಮುಂಗಲಿಮನೆ
ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಫಾಟಕ್, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಸಾಮಗ, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾನ್, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅವಿನಾಶ್ ಬೈಪಾಡಿತ್ತಾಯ, ಮಹೇಶ್ ಪದ್ಮಾಣಿ, ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷ), ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ (ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ವಿಂಧ್ಯಾಶ್ರೀ ಸೋಮಯಾಜಿ (ಯೋಜನಾ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ. ನಾ. ಭಟ್, ಅಜಿತ್ ಕಾರಂತ್, ಇಟಿಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ಪಟ್ಟಾಜಿ ವಸಂತಕೃಷ್ಣ, ಡಾ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಸುಣ್ಣಂಗುಳಿ, ವಿದ್ಯಾಹೆಗಡೆ ಕವಿತಾಸ್ವರ್ಣಿ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು:

ಗಣಪತಿ ಭಟ್ ಪಿ., ವಸುಮತಿ ಜಿ., ಅನಿತಾ ಎಂ. ಜಿ. ರಾವ್, ರಂಜನ ಭಟ್, ಶಶಿಕಲಾ ಮೂರ್ತಿ, ರಘುರಾಜ್ ಶರ್ಮ, ಚಂದ್ರ ಆಚಾರ್, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾಗವತ್, ಉಮೇಶ್ ಶಿರೂರು, ವೆಂಕಟೇಶ್ ಹೆಗಡೆ, ವೆಂಕಟೇಶ್ ವೈದ್ಯ, ಕೆ. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಸತೀಶ್ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮಯೂರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ರವಿ ಕಾಮತ್ ಕುಮಟಾ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಾಠಿ

ಸಹಕಾರ:

ಪ್ರಸಂಗ ಕವಿಗಳು:

ಬಲಿಪ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ್, ಹೊಸೋಟಿ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ್, ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ, ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಎಂ. ಆರ್ . ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಮಧುಕುಮಾರ್ ಬೋಳೂರು, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್, ಅಂಬರೀಷ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಇಟಿಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ವಿಶ್ವವಿನೋದ ಬನಾರಿ, ಮಧೂರು ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ, ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಜಿ ಗಣೇಶ ಭಟ್

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ:

ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ & ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ), ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾರಂಗ ಉಡುಪಿ, ಯಕ್ಷಸಿಂಚನ ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಸಂಗ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಣೆ ಮತ್ತಿತರ:

ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಉರಾಳ್, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಾಗವತ್, ಶ್ರೀಪಾದಗದ್ದೆ, ಮುರಳಿ ಶ್ರೇಣಿ, ಅನಂತ ದಂತಳಿಕೆ, ಗುರುನಂದನ್ ಹೊಸೂರು, ನಾರಾಯಣ ಶಾನುಭಾಗ, ನಾರಾಯಣ ಯಾಜಿ, ಶೇಷಗಿರಿಯಪ್ಪ, ಎಸ್. ಎಂ. ಹೆಗಡೆ, ದಿವಾಕರ ಹೆಗಡೆ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ಹೆಗಡೆ ಮೂರೂರು, ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ. ಎಸ್., ರವೀಂದ್ರ ಐಶುಮನೆ, ಗುರುರಾಜ ಹೊಳ್ಳ ಬಾಯಾರು, ಸುರೇಶ್ ಹೆಗಡೆ ಬೆಳಸಲಿಗೆ, ಮನೋಹರ ಕುಂದರ್, ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್, ರಘುರಾಮ್ ಮುಳಿಯ, ಸುಧಾ ಕಿರಣ್ ಅಧಿಕ ಶ್ರೇಣಿ, ಮಹಾಬಲಮೂರ್ತಿ ಕೊಡ್ಲೆಕೆರೆ, ಎ. ಎನ್. ಹೆಗಡೆ, ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಮಲ್ವೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಸಾಮಗ, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾನ್, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಫಾಟಕ್, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ. ನಾ. ಭಟ್, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಯ್ಯ (ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು)

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಖಜಾಂಚಿ)

ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ:

ಅಶೋಕ್ ಶೆಟ್ಟಿ ವಿ. ಕೊಡ್ಲಾಡಿ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಪುಸ್ತಕ ಸಹಾಯ:

ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ಮಂಟಪ ಪ್ರಭಾಕರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಸಂಗಸಾಹಿತ್ಯ. ಅದು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಲಿಖಿತಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹೌದು. ಅದರ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಅಡಿಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಂದಾಜಿಸಿದಂತೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನೂರಾರು ಹೊಸಕೃತಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂಬುವರಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಅರ್ವಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮುದ್ರಣ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುದ್ರಿತವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೊಡಕಿನದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ; ಮತ್ತಷ್ಟು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದ್ಯೋತಕಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಭಂದೋ ವೈವಿಧ್ಯದ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಸುಪುಷ್ಪವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಅದರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸಂಗ ಅಲಭ್ಯತೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವವರಿಗೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟಿನ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬೇಕಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ, ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೆರವು ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೈಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಹಮತವಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃತಿರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಕರಿಸಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನೆ

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೃತಿಗಳು ಅವಷ್ಟೆಗೊಳಗಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರಯೋಗದ ಆಧಾರ ಪಠ್ಯಗಳು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಗೀತೆಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ, ಮೇಲಾಗಿದ್ದು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಖಿಲವಾಗದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಪಿಡುವುದೂ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ನಮ್ಮ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದು ಅಂತರಜಾಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪ್ರಸಂಗವೂ, ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುದ್ರಣ ದೋಷಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಗಳು, ಗ್ರಾಮ್ಯಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾದ ಶೈಥಿಲ್ಯ, ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕೂಡಿಸಿ, ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಿಡಿಸಿ ಉಂಟಾದ ದೋಷಗಳು, ಮಟ್ಟಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನುಸುಳಿದ ದೋಷಗಳು, ಅಟ ಅಡಿಸುವಾಗ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಗವತರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಅನ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪದಗಳು ಮುದ್ರಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವುದು, ಮುದ್ರಣವಾಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕವಿಯು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಂದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಂತರವನ್ನೂ, ಅಪಾರ್ಥವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ಪ್ರಸಂಗಕೋಶ'ದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ರವಿ ಮಡೋಡಿ
ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನವಿಲುಗರಿಯು. ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಅಂತರಜಾಲದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಇವೆರಡು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನುಲುಬಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಪ್ರಾಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಯಕ್ಷಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ವಿನಮ್ರ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕನಸುಗಳು ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ, ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ನಾವು ಚಿರಋಣಿಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಟಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ, ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿ
ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿ
ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಖಜಾಂಚಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿ

ಸಾರಾಂಶ

ಪ್ರಸಂಗ ವಿಧ:

ಪೌರಾಣಿಕ

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ:

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

ಭಾಷೆ:

ಕನ್ನಡ

ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ವಿವರ:

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಕ್ಷಸಭಾ, ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿತ ಶೇಣಿ ಸ್ಮೃತಿ ಕೃತಿ ಪುಸ್ತಿಕೆ - ೨೦೦೬

ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿವರ:

ಈ ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿಯು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದೇ ಜಂಟಿ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಘನ ಉದ್ದೇಶವು. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಯಾ ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲು ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಪದ್ಯಗಳು:

೯೫

ಪಾತ್ರಗಳು :

ತೃಷ್ಣಾ, ಕಶ್ಯಪ, ಶುಕ್ರ, ದೇವೇಂದ್ರ, ದಧೀಚಿ, ಘೋರ ಪ್ರೇತ, ವೃತ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಸೃತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ನಹುಷ, ಶಚಿ, ಅಗ್ನಿ, ವಿರಜಾ, ಸಪ್ತಋಷಿಗಳು.

ಕಥಾ ಸಾರಾಂಶ:

ಇಂದ್ರನಿಂದ ಮಗ ವಿಶ್ವರೂಪನ ವಧೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನೊಂದ ತೃಷ್ಣಾವು ಮಾಡಿದ ಯಜ್ಞದ ಮೂಲಕ ವೃತ್ರನೆಂಬ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯು ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟಾಗ ಇಂದ್ರನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ವಧಿಸಲು ಇಂದ್ರ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲಕೇಳಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ದಧೀಚಿಮಹರ್ಷಿಯ ಎಲುಬಿನಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದ ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ನೊರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿ ತೃಷ್ಣಾವನ್ನು ವಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತೃಷ್ಣಾವಿನ ಘೋರಪ್ರೇತವು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅವನು ದೇವಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆದರಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲದಾಗ ನಹುಷನಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸೃತಿಯು ಹೋಗಿ ದೇವಲೋಕದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರಪದವಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಹುಷನು ಇಂದ್ರಾಣಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ತ ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಹೋಗಿ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅಡಗಿದ್ದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮತ್ತೆ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದ್ರಪದವಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡಲೊಪ್ಪಿ ಅತೀಂದ್ರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಸೃತಿಯು ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ಸಪ್ತಋಷಿಗಳ ಶಿಬಿರೋತ್ಸವ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು, ಸಪ್ತಋಷಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಶಿಬಿರೆಯನ್ನು ಏರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಕಾಮನೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಋಷಿಗಳು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎಸೆದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ತಾನು ಅಜಗರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ: (ಆಧಾರ: ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತ್ರೆ – ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ)

ಡಾ. ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು ಕಾಸರಗೋಡಿನವರು. ಜನನ: ೨-೪-೧೯೧೮ ಮರಣ: ೧೮-೨-೨೦೦೬. ಅವರ ತಂದೆ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಪತ್ನಿ ದ್ರೌಪದಿ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಅರ್ಥಗಾರ. ಅಪ್ರತಿಮ ವಾಗ್ಮಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕೃತ. ಕೀರ್ತನಕಾರ ಹರಿದಾಸ. ಇವರ ಅನೇಕ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳು ದಾಖಲೆ ಮಾರಾಟ ಕಂಡಿವೆ. ಇವರು 'ಯಕ್ಷಗಾನ ಮತ್ತು ನಾನು' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನೂ

ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇಣಿಯವರು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥಗಳು ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞ, ಮಹಾಪ್ರಸಾದ, ಶೇಣಿ ರಾಮಾಯಣ ಹಾಗೂ ಶೇಣಿ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿವೆ. ಶೇಣಿಯವರಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು 2005ರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು: ಉದ್ದಾಲಕ ಅಥವಾ ವಿಷಮ ದಾಂಪತ್ಯ, ಕವಿರತ್ನ ಕಾಳಿದಾಸ, ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ (ಮಲ್ವಿ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗರ ಜೊತೆ) ಪಂಚವಟಿ (ಪೂರ್ವಾರ್ಧ), ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ, ಭಸ್ಮಾಸುರ ಮೋಹಿನಿ, ಮಣಿಕಂಠ ವಿಜಯ, ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಯೋಗ, ಮಹಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ಮೇಘನಾದ ವಿಜಯ, ರಾಮಾಂಜನೇಯ, ಶಂಕರ ವಿಜಯ, ಶಂಭೂಕ ವಧೆ, ಶರವು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಶ್ರೀ ಕಣಿಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪರಿಣಯ, ಸತೀ ಅನಸೂಯ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಶಾರ್ದೂಲ ವಿಕ್ರೀಡಿತ ವೃತ್ತಂ

ಆವಂ ಶೈವಸಮಾಜದಿಂದೆ ಶಿವನೆಂಬಾಧಿಕೃದಿಂ ಪೂಜೆಯಂ |
ಆವಂ ವೈಷ್ಣವರಿಂದೆ ವಿಷ್ಣು ನಿಜವೆಂದಾವಾಗಳುಂ ಸೇವೆಯಂ |
ಆವಂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಲಾತ್ಮನೆನಿಸುತ್ತಂ ಧ್ಯಾನಮಂ ಕೈಗೊಳು |
ತ್ತಾವಂ ಲೋಕವ ಕಾವನಾ ಕಣಿಪುರೇಶಂ ಪಾಯಲೆಮ್ಮಂ ಸದಾ || 1 ||

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ - ತ್ರಿವೃಡೆ

ಅರ್ಥ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳೊತ್ತಡದಿ ಕಣ್ |
ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿದಿಂದ್ರ ತನ್ನಯ ||
ಪುತ್ರನಾಗಿಹ ವಿಶ್ವರೂಪನ |
ಹತ್ತೆಗೈದುದ ತ್ವಷ್ಟವರಿಯುತ | ಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿ || 2 ||

ಇರಲು ಕಾಣೈಯನಿರಿಸಿ ಕಶ್ಯಪ |
ನೊರೆದನೆನ್ನವನಹಿತ ಮರೆತಾ ||
ಧರಿಸಬೇಕವನಯ್ಯನೆನ್ನಯ |
ಮೊರೆಯನಾಲಿಸಿ ಮೋರೆಯುಳಿಸುವ | ಕರುಣೆದೋರು || 3 ||

ತಂದೆಯೆನೆ (ನಿಜ) ನೀನೊಬ್ಬನೆಂದೇ |
ಬಂದೆಯಾ ಸುತ ವಿಶ್ವರೂಪನೆ ||
ತಂದೆ ನಾನೂ ನಿಜವಲಾ ದೇ |
ವೇಂದ್ರನೊಳು ದಯೆ ಬರದು ಸೇಡೂ | ಕುಂದದೆಂದೂ || 4 ||

ಕಾಂಭೋದಿ - ಝಂಪೆ

ಉಪ್ಪು ತಿಂದವ ನೀರು ಕುಡಿವನೆನ್ನುತ ಪೊರಡ |
ಲಪ್ಪಣೆಯ ಕೇಳಿ ಕಶ್ಯಪನಂದು ತೆರಳೆ ||
ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೊಂದಾಗಿ |
ಕ್ಷಿಪ್ರಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗ್ಯಹಿಸಿ ಬರಲು || 5 ||

ಅವರು ವೈಮಾನಿಕರು ಮಾನವಿರದಲಸಿಗಳು |
ಬೆವರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಬಲವರಿಯದವರು ||
ಬವರದಲಿ ಭರವಸೆಯ ಭಟರಲ್ಲ ಬಹುತೆರದಿ |
ನವೆದರೂ ಸವೆದಿಲ್ಲ ಸವಿದವರೆ ಬಹಳ || 6 ||

ಒಳಸಂಚು ವಂಚನೆಯ ಸಂಚಾಲಕರು ಸುರರು |
ಗೆಲೆ ಸುಲಭವಲ್ಲದಕೆ ಹಾದಿ ಹುಡುಕಿದೆನು ||
ಬಲರಿಪುವ ಬಲವಿಳಿಸೆ ಬಳಸಿ ದುರ್ಮಂತ್ರಗಳ |
ಜ್ವಲಿಪಾಗಿ ಕುಂಡದಲಿ ಹವಿಯನರ್ಪಿಸುತ || 7 ||

ಎಬ್ಬಿಸುವೆ ಶಕ್ತನಾ ವಕ್ರ ತಂತ್ರವ ತಡೆವ |
ನೊಬ್ಬನು ಅತೀಂದ್ರನನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲ ||
ಅಬ್ಬರವನದನಾಲಿಸುತ್ತೈದಿ ಶುಕ್ರ ಮನ |
ಉಬ್ಬಿ ತ್ವಷ್ಟವನಪಿ ಸಂತ್ರೈಸಿ ನುಡಿದ || 8 ||

ಜಗವೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಗ್ಗಲಿಕೆ ಹೀಗೆಂದು |
 ಹೊಗಳುವೀ ಹೊಣೆಹೊತ್ತು ಹೊಳೆವ ರೀತಿಯಲಿ ||
 ಹಗೆಯ ಹಗೆಯಾಗಿ ಸಹಭಾಗಿಯಪ್ಪೆನು ಮಖದಿ |
 ಸುಗಮವೆನಿಸುವೆ ಕರ್ಮಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುಭದಿ || 9 ||

ಬೇಗಡೆ - ಏಕ

ಮುಂದೆ ಸಾಂಗದಿ ಸಾಗಿತಾ ಕ್ರಿಯೆಯು | ವೇದೋಕ್ತ ವಿಧಿ ಸಂ |
 ಬಂಧ ಹೊಂದಿಕೆಯಿಂದ ಪುಕ್ರಿಯೆಯು ||
 ಮಂದ್ರ ಮಧ್ಯಮ ತಾರಕ ಸ್ವರ |
 ದಿಂದ ಮಂತ್ರ ನಿನಾದ ಮೊಳಗು |
 ತ್ತಿದ್ರ ಶತ್ರೋ ವರ್ಧಿಸುತಲೇ |
 ಳೆಂದು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನಿತ್ತರು || 10 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಕುಂಡಲಿ ಸುರಿದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವು |
 ಕೆಂಡವಾಗಲಿಕದುವೆ ಕಾಯವ |
 ಕೊಂಡು ಸಿಡಿದವನೊಬ್ಬ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನದ್ಭುತನು ||
 ಕಂಡವಗೆ ವೃತ್ರಾಖ್ಯೆಯಿಯುತ |
 ಚಂಡನಾಗು ಪ್ರಚಂಡ ದೈತ್ಯಮು |
 ಖಂಡನೆನಿಸಿಯಖಂಡ ಯಶ ಗಳಿಸೆನುತ ಹರಸಿದರು || 11 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ

ವೃತ್ರನ ಬಾಧೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪು |
 ವೃತ್ತನಾಗುತಲಿಂದ್ರನು ||
 ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಸ |
 ಮಸ್ತರ ಕೂಡಿಕೊಂಡು || 12 ||

ಬಂದು ದಧೀಚಿಯ ಸಂಧಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ |
 ವಂದಿಸಿ ಬವಣೆಗಳ ||
 ಒಂದುಳಿಸದೆ ಪೇಳಿ ಕಂದರಂತುರಿವೆಮ್ಮ |
 ನಿಂದು ನೀವೇ ಕಾವುದು || 13 ||

ಕುಲಿಶ ಕಾರಿಣ್ಯ (ಅ) ವಕಲುಷಿತವಾಸ್ತಿಯ |
 ಬಲದಸ್ತ್ರವಾಗಿಸಲು ||
 ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣವಪ್ಪುದಿಂತುಂಟು ವರವೆಂದು |
 ತಿಳಿದು ಬಂದಿಹೆವಿಲ್ಲಿಗೆ || 14 ||

ಕಾಮಧೇನುವು ನೆಕ್ಕಿ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯ ಹೆಕ್ಕಿ |
 ನೇಮಿಸುವಳು ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ||
 ಆ ಮಹದಸ್ತ್ರದಿ ವೃತ್ರಾರಿಯಾಗಿ ಸು |
 ಕ್ಷೇಮವ ಜಗಕೀವೆನು || 15 ||

ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪದಲಿ ವಿದೇಹಿಗಳಾಗುವ |
 ಜೀವರಮೃತಪುತ್ರರು ||
 ಸಾವಲ್ಲ ನೋವಿಲ್ಲದೀವೆನು ದೇಹವ |
 ದೇವಯಜ್ಞದ ಸೇವೆಗೆ || 16 ||

ಜಂಜೂಟಿ - ರೂಪಕ

ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಳಿಕ | ಶೌರ್ಯವುಕ್ಕಲು ||
ಧೈರ್ಯದಿಂದಲಿಂದ್ರನಿದ್ದ | ಸ್ಥೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಲು || 17 ||

ಇತ್ತ ದೈತ್ಯರಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರ | ಹಸ್ತರಾಗುತ ||
ವೃತ್ತ ಸಹಿತ ಮುತ್ತಿ ನಾಕ | ಸುತ್ತವರಿದರು || 18 ||

ಮಾಡಲೇನನುತ ಗುರುವ | ನೋಡಿ ಸುರಪನು ||
ಹೂಡಿ ಮೋಡಿಯಾಟವೊಂದ | ನಾಡಲೆಣಿಸಿದ || 19 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಆತಿಥೇಯನ ಸೋಗಿನಿಂದಾ |
ರಾತಿಗಳ ಗಳ ಕೊಯ್ಯುವಾ ಸಾ ||
ಮರ್ಯಾದೆ ಮಹೇಶ ಬಂದನು | ವೃತ್ತನೆಡೆಗೆ || 20 ||

ಸ್ವಾಗತವು ಬರಬೇಕು ಬೇಕೇ |
ಭೋಗಲೋಕಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಹೊರತೀ ||
ಭಾಗ್ಯವಾರಿಗೆ ದಕ್ಕುವುದು | ಘನ ಯೋಗವಿದುವು || 21 ||

ಇಂದ್ರ ಪದವಿಯನೇರು ತವ ಸಂ |
ಬಂಧಿಗಳು ನಾವ್ ಬಂಧುಗಳು ಮುಂ ||
ದೆಂದಿಗೂ ಬಿಡನಯ್ಯ ನಿನ್ನನು | ಹೊಂದಿಕೊಳುವೆ || 22 ||

ಕಲ್ಯಾಣಿ - ಅಷ್ಟ

ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ | ಸುರಪಾಲ ನಿನ್ನಾ |
ನನ ಕಂಡು ದಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ||
ಅನುಭವಿಸು ನೀನಿಂದ್ರ ಪದವನು |
ವಿನಯದಿಂದಲತೀಂದ್ರನೆಂಬಾ |
ಘನತೆಯಿತ್ತಭಿವಂದಿಸೆನ್ನನು |
ಗುಣಕೆ ಮತ್ತರವಿರದೆ ಪ್ರೊರೆವೆನು || 23 ||

ಮಧುಮಾಧವಿ - ಏಕ

ಗುರು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಬಂದು ಜಲಜ ಸಂಭವನ |
ಚರಣಕೆರಗಿ ಪೇಳ್ವ ದುರುಳನ ಹದನ ||
ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಸುರರು |
ಪರಿತವಿಸುವರೆಲ್ಲ ಧರ್ಮತತ್ಪರರು || 24 ||

ಬೆದರಲೇತಕೆ ನೀವು ಮಂತ್ರದ ಸ್ವರವು |
ಬದಲಾಗಿ ಬದಲರ್ಥ ತಂದಿತು ತಿರುವು ||
ಮದಮುಖನಳಿವನು ಇಂದ್ರನೆ ಶತ್ರು |
ಒದಗಿಬಹುದು ಹೋದ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತು || 25 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಇತ್ತಲೊಂದಿನ ವೃತ್ತ ಮದ್ಯದ |
ಮತ್ತಿನಲಿ ಕರೆಸುತ್ತಲಿಂದ್ರನ ||
ಮಿತ್ರ ಬಂದೈ ಬಾರೊ ಬಾ | ರೆನ್ನುತ್ತ ತೊದಲಿ || 26 ||

ಎಂದ ನಾ ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ |
ಮಂದತನ ಮೈದುಂಬಿ ಹೋಯಿತು ||
ಸಿಂಧುತೀರ ವಿಹಾರ ಬಯಸುತ | ನಂದೆ ಕಾದು || 27 ||

ನುಡಿಗೇ ಸುರಪತಿಯೊಪ್ಪೆ ಜೊತೆಯಲಿ |
ನಡೆದು ಬರುತಾಮೋದ ತಾಳುತ ||
ಕಡಲತೆರೆ ನೊರೆಚಿಂಡ ನೋಡುತ | ನುಡಿದ ಖಳನು || 28 ||

ಭಳಿರೆ ಬಲರಿಪು ಜಗದೊಳಾವತಿ |
ಬಲರು ನಮ್ಮ ಬಲಾಬಲಗಳ ||
ಜಲದ ನೊರೆಚಂಡೆಸವ ಕೇಳಿಯೊ | ಳಳೆದು ತಿಳಿವ || 29 ||

ಆಡುತಾ ನೊರೆಚಂಡಿಗಡಗಿಸಿ |
ಜೋಡಿಸುತ ವಜ್ರಾಯುಧವ ಗುರಿ |
ನೋಡಿ ಹೊಡೆದ ಪುರಂದರನು ಕೊಂ | ಡಾಡೆ ಜಗವು || 30 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ಮಟ್ಟಿ

ಬಿದ್ದ ದೇಹದಿಂದಲೆದ್ದ | ಕ್ಷುದ್ರ ಕೃತ್ಯೆಯ ||
ರೌದ್ರಕಂಜಿ ಓಡಿ ಅಡಗೆ | ಗೆದ್ದ ಸುರಪನು || 31 ||

ಕಾಂಭೋದಿ - ರುಂಪೆ

ರಾಜಕುಲಮಣಿ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜೀವಸಖ |
ತೇಜರಂಜಿತ ಪುರುಷ ನಹುಷ ||
ರಾಜಿಸಿದನೊಂದು ದಿನ ರಾಜಸಭೆಯಲಿ ನಿಜದ |
ರಾಜರ್ಷಿ ಸಮದರ್ಶಿಯೆನಿಸಿ || 32 ||

ಸುರರ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ದೇವಗುರು |
ವರನ ಕಂಡೆದ್ದು ಭಕ್ತಿಯಲಿ ||
ಕರೆದೊಯ್ದು ಗದ್ದುಗೆಯನೇರಿಸುತ ಪೂಜೆಯನು |
ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಕೈ ಮುಗಿಯೆ || 33 ||

ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಪೇಳ್ದ ಗುರು ನಿತ್ಯೇಂದ್ರನಿಲ್ಲ ನೈ |
ಮಿತ್ತಿಕೇಂದ್ರನನಾಯ್ದು ಭರದಿ ||
ಇತ್ತ ಬಂದೆವು ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಸೆ ಪೂರೈಸು |
ವತ್ತ ಚಿತ್ತವ ಹರಿಸಬೇಕು || 34 ||

ಬೇಹಾಗ್ - ಏಕ

ಸಚ್ಚರಿತನು ಬಹುಮಾನಿತನಾ ನೃಪ |
ನಚ್ಚರಿಯಚ್ಚರಿಯೆನುತ ||
ಮೆಚ್ಚಲೊ ಪದವಿಯ ನೆಚ್ಚಲೊ ಎನ್ನುವ |
ನಿಶ್ಚಯ ದಾರ್ಢ್ಯವದಿಲ್ಲೆನಗೆ || 35 ||

ಶಂಕೆಯು ಬೇಡಕಳಂಕನೆ ಸನ್ನಿಧಿ |
ಕೈಂಕರ್ಯದೊಳಿರ್ಪರು ಸುಮನಸರು ||
ಬಿಂಕವ ನಿನ್ನಲೆ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ ನಿ |
ನ್ನಂಕೆಯೊಳಿರುವೆವು ಸಮ್ಮತದಿ || 36 ||

ಎನ್ನುವೆನಿದೊ ಒಂದೊಳ್ಳುಡಿಯೊಳನುಡಿ |
ಮನ್ನಿಸಿ ಗೌರವವೀಯುತ್ತಲಿ ||
ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತರೆ ಹೊರಡುವೆ |
ನೆನ್ನೆಯ ಸತಿ ವಿರಜೆಯ ಸಹಿತ || 37 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎಲ್ಲವನು ನಾವೊಪ್ಪಿದೆವು ಮು |
ನ್ನಿಲ್ಲ ಸಂಶಯವೆನುವ ಭರವಸೆ |
ಯಲ್ಲಿ ನೃಪದಂಪತಿಯನೊಯ್ಯಾನಂದ ಸಂಭ್ರಮದಿ ||
ಚೆಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಪಟ್ಟಿದಿ |
ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ನವರತ್ನ ಕಾಣಿಕೆ |
ಸಲ್ಲಿಸುತ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರಮಿತ ತೋಷದಲಿ || 38 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ

ಪುಣ್ಯಲೋಕದೊಳಗ್ರಗಣ್ಯರಿಂ ದೊರೆತ ಸು |
ವರ್ಣ ಪೀಠವನೇರುತ ||
ಮಾನ್ಯತೆ ಘನತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ |
ಪೂರ್ಣನಾದೆನೆ ಎನಲು || 39 ||

ಕಾಲದ ಪರಿಧಿಯೊಳಾಳಲೈದಿದವನ |
ಹೇಳಿಕೆಯನು ಕೇಳುತ ||
ಪೇಳಿದ ಸುರಗುರು ಪೂರ್ಣವೆನ್ನುವ ಶಬ್ದ |
ದಾಳವ ತಿಳಿದಲ್ಲವೆ || 40 ||

ಚೌಪದಿ - ಝಂಪೆ

ಬೆಳ್ಳಿಯದೊ ಮಣ್ಣಿನದೊ ಕೊಡ ಒಂದ ತಂದು |
ಬೆಳ್ಳಿಕೊಡ ಮಣ್ಣುಕೊಡವೆಂದೆನುವೆವಂದು ||
ಹಳ್ಳಕಿಳಿಯುತ ನೀರ ಹಟ್ಟಿಯಾಕಳ ಹಾಲ |
ಅಲ್ಲಿರಿಸೆ ಹಾಲು ನೀರಿನ ಕೊಡಗಳಾಯ್ತು || 41 ||

ಆವುದನ್ನಾದರೂ ತುಂಬಲದು ಪೂರ್ಣ |
ಆವರಣವಿಲ್ಲದುದನಳೆವುದೆಂತಣ್ಣ ||
ನಾವುನೀವೆನ್ನುತೀದೇಹವನು ತೋರಿ |
ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಪೂರ್ಣವೆಂಬುದು ತಪ್ಪುದಾರಿ || 42 ||

ಇಂದ್ರನಾಗುತ ಪೂರ್ಣಕಾಮ ನೀನೀಗ |
ವೃಂದಾರಕರ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮಹಾಭಾಗ ||
ಇಂದ್ರಾಣಿಯಂತಿರುವ ಸತಿಯನ್ನೆ ಸೇರಿ |
ಹಿಂದಾಳಿದನ ಮೀರಿ ಮೆರೆವೆ ಗುಣಬೀರಿ || 43 ||

ಇಂದ್ರಾಣಿಯೆಂದಿರಲು ಶಬ್ದಾರ್ಥವೇನು |
ಇಂದ್ರಪದವಿಗೆ ರಾಣಿ ಎಂದಲ್ಲವೇನು ||
ಸಂದವನ ಪತ್ನಿಗಾ ಹೆಸರಿನ್ನು ಸರಿಯೆ |
ಇಂದವಳು ಶಚಿ ನಾಮಕಳು ಮಾತ್ರಳರಿಯೆ || 44 ||

ಭಾಮಿನಿ (ಅರ್ಧ)

ಬೇಡವಿದು ಬಹಿರಂಗದಲಿ ಮಾ |
ತಾಡಿ ನಾವೇ ಗುಟ್ಟಿನಲಿ ಸರಿ |
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವಿಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವ ಸಭೆಯನೀದಿನಕೆ || 45 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ

ನಾಕೇಶನನು ಕಾಣದೇಕಾಂತ ಭವನದಿ |
ಶೋಕಮಾನಸಳಾಗಿ ಶಚಿಯು ||
ಪಾಕಶಾಸನನಲ್ಲಿ ಪೋದನೆಂದರಿಯದೆ |
ವ್ಯಾಕುಲಮಯವಾಯ್ತು ಬಾಳು || 46 ||

ಮುಂದೇನು ಗೈಯುವದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ |
ಬಂದ ಬವಣೆ ನೀಗಲೆಂತು ||
ಎಂದೊರೆಯುತ್ತಿರೆ ಬಂದು ಬೃಹಸ್ಪತಿ |
ಕಂದಿದ ಮೊಗದಿ ಪೇಳಿದನು || 47 ||

ಬಂದಿದೆ ಕೇಳಮ್ಮ ನವ್ಯದೇವೇಂದ್ರನಿ |
ಗೊಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯು ಮನದಿ ||
ಇಂದ್ರಾಣಿ ಶಬ್ದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವ ಕೇಳಿದ |
ಇಂದೆನ್ನ ಸುರರ ಸಮ್ಮುಖದಿ || 48 ||

ವಾರ್ಧಕ

ಇಂದ್ರಾಣಿ ನೀನಿರಲ್ಪಾಸ್ಥಾನಕಿನ್ನೋರ್ವ |
ನಿಂದ್ರನನು ಕರೆತಂದುದಪರಾಧವಾಯ್ತೆಂಬು |
ದಿಂದು ಹೊಳೆಯಿತು ಮರೆತೆವೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದದು ವಿಧಿವಶವು ಜಗವೆಲ್ಲವು ||
ಹಿಂದೆನ್ನ ಬದಲಿಗೊಬ್ಬನ ತಂದ ದೆಸೆಯಿಂದ |
ಬಂದೊದಗಿದಾಪತ್ತು ನಿಶ್ಚೇಷವೆನಿಸಿಲ್ಲ |
ವಿಂದಿಗೂ ಗೈಯಲೇನೆಂದು ತೋಚಿದು ಬುದ್ಧಿಗನೆ ಶಚಿಯು ತಲೆವಾಗುತ || 49 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ

ಅದಕೇಕೆ ಕಳವಳ ನಾನೇ ಕಂಡವನನ್ನು |
ಒದಗಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನು ||
ಮಿದುಮಾಡಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಾಶೆಯ ಬದಲಿಸಿ |
ಎದೆಯೊಳವಳೆಯುತ ಬರುವೆ || 50 ||

ಆಶೀರ್ವಾದವ ಬೇಡಿ ಸಾತ್ವಿಕಲಂಕಾರ |
ಭೂಷಿತ ಶ್ಲೋಕಸುವಸ್ತ್ರ ||
ಸಾಸಿರಕಣ್ಣನಿಗರಸಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ |
ಕೋಶಶೋಷಿತೆ ಬಂದಳಾಗ || 51 ||

ಅರಿತಾಗ ಸತಿಸಹಿತಿರಿದೆಂದು ನಹುಷೇಂದ್ರ |
ಕರೆದುಪಚರಿಸಿ ಪೇಳಿದನು ||
ಬರುತ್ತಿದೆ ನಾನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗಾಮಂತ್ರಿಸೆ |
ಬರಿದೇಕೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರೆನಲು || 52 ||

ಬೇಗಡೆ - ಅಷ್ಟ

ನೀತಿಯಹುದೇ ನೀವು ಬರುವಲ್ಲಿ | ಗೃಹನಾಥನಿಲ್ಲದ |
 ನಾಥೆ ನಾ ಏಕಾಂಗಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ||
 ಆತ ಕಟ್ಟಿದ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಲ |
 ಸೂತ್ರವಿರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟದವಧಿಗೆ |
 ನಾಥನಿಗೆ ಕಾಯುವುದೆ ಪಾತಿ |
 ವ್ರತವೆನಿಪುದು ಶ್ರೌತ ಮಾರ್ಗದಿ || 53 ||

ಆದಕಾರಣ ಸಮಯ ಕೇಳುವೆನು | ಇಂದ್ರಾಣಿಯಹುದೆನ |
 ಗಾದ ಶೋಕವ್ರಾತ ಕಳೆದವನು ||
 ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಮರಳಿ ಸ್ವರ್ಗದ |
 ಗಾದಿಗೇರುವೆನಿಲ್ಲ ಸಂಶಯ |
 ಆದರೆನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಫಲಿಸುವ |
 ಹಾದಿತೋರುವರಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ || 54 ||

ಆಗಲೀಗಲೆ ಕಳುಹಿ ಸಹಚರರ | ಅವರವರ ಶಕ್ತಿಗ |
 ಳೋಘ ವೇಗವನರುಹಿ ಋತವಿವರ ||
 ಆಗಮಾರ್ಥ ಸ್ಫುರಣೆಗೊಳಿಸುವ |
 ನಾಗ ಸಾಗುತ ವೃತ್ರಪ್ರೇತವ |
 ನೀಗಿ ತರುವರು ಶಕ್ತನನು ಬಲು |
 ಬೇಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾದು ನೋಡುವ || 55 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ಶ್ರಿವುಡೆ

ಕರೆದು ಕೇಳಿದನಗ್ನಿ ಮುಖ್ಯಾ |
 ಮರರ ಯಾಕೀ ತೆರದಿ ಕಳೆ ಕಳೆ ||
 ದಿರುವ ಪೇಲವರಂತೆ ಕಾಂಬಿರಿ | ಪರಿಯಿದೇನು || 56 ||

ಉರಿವ ಕಿಚ್ಚೀನಗ್ನಿಯೆಂದರೆ |
 ಹರಿವ ನೀರೇ ವರುಣನಾದನೆ |
 ಮರುತ ಗಾಳಿಯೆ ಶಬ್ದ ಲಿಂಗವು | ಬೆರಕೆಯಾಯ್ತೆ || 57 ||

ದೇವ ಭಾಷೆಯ ವೇದ ಭಾಷ್ಯದ |
 ಭಾವ ಮರೆತಿಹ ಹುಟ್ಟುಸಾವಿನ |
 ಜೀವರೋ ಸೇವಕರೋ ಸೇವ್ಯರೋ | ನೀವೆ ಪೇಳಿ || 58 ||

ತುಜಾವಂತು - ಝಂಪೆ

ಇಂದ್ರಶಕ್ತಿಗದಿಂದ್ರಿಯಾಸಕ್ತಿ ಪೂರಣಕೆ |
 ಸಂದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಕುಂದಿ ಪ್ರಭಾವ ||
 ಇಂದ್ರಪೀಡಕ ವೃತ್ರ ಪ್ರೇತವನು ಬಡಿದು ಸಂ |
 ಕ್ರಂದ ಬಂಧನ ಕಡಿಯಲಸಮರ್ಥರಿಹವು || 59 ||

ಮರೆತುಬಿಡಿ ಕಳೆದುದನು ನಾನಾಜ್ಞೆ ಮಾಡುವೆನು |
 ಸ್ಫುರಣೆಯಾಗಲಿ ನಿಮಗೆ ನಿಜರೂಪದರಿವು ||
 ಗುರುವರ ಚ್ಯವನರಾಶೀರ್ವಾದವಿದೆ ನಿಮಗೆ |
 ತ್ಸುರಿತದಲಿ ಶಕ್ತನನು ಕರೆತರಲು ತೆರಳಿ || 60 ||

ಆರ್ಯಾಸವಾಯ್ - ಏಕ

ವಿರಜಾದೇವಿಯು ಕೇಳಿದಳನಿಲಾ |
 ನಲರೀಕಾರ್ಯವ ಪೂರೈಸೆ ||
 ಸುರಪನ ಗದ್ದುಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಲುವುದು |
 ತೊರೆಯಲು ಬೇಡವೆ ನಾವಿದನು || 61 ||

ಹೌದಿದು ಅವನದೆಯಲ್ಲವೆ ಬಿಡುವೆನು |
 ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಎನಗೇಕೆ ||
 ಆದರೆ ಒಂದಿದೆ ಮರಳುವ ಮುನ್ನವ |
 ತೀಂದ್ರನೆನಿಪ ಹಂಬಲವಿಹುದು || 62 ||

ಆವ ವಿಧಾನ ನಿಧಾನವು ಬೇಕೋ |
 ಸಿದ್ಧಿಸಲಾ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯನು ||
 ದೇವೇಂದ್ರನ ಮಿಗಿಸುವ ಸತ್ಪದವಿಯ |
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯಂತೋ || 63 ||

ತಿಳಿಯುವೆ ತಾಳೈ ಸುರಗುರುವಿಗೆ ನಾ |
 ನರಿಕೆಯ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಕಲವನು ||
 ತಿಳಿಸಿಹನಂದೇ ಪೂರ್ಣದ ಕುರಿತೆ |
 ಚ್ಚರಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳೆನಗವನು || 64 ||

ಮಾರವಿ - ಏಕ

ಉಪಶ್ರುತಿ ತಿರಸ್ಕರಣಿಯರ ನೆರವಿಂ |
 ಮರುತಾಗ್ನಿಯರಂದು ||
 ಅಪರಾಜಿತರವರಂತಃಚಕ್ಷುಗ |
 ಳಿಂದವಲೋಕಿಸುತ || 65 ||

ಕಂಡರು ಮಾನಸ ಕಾಸಾರದಿ ನಳ |
 ನಳಿಸುವ ನಳಿನವನು ||
 ದುಂಡಾಗಿಹ ಕ್ರಿಮಿಯಂದದಿ ಶಕ್ರನು |
 ನಾಳದೊಳವಿತುದನು || 66 ||

ಆ ಸಮಯಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ಪ್ರೇತವು |
 ಭೋರಿಡುತಾಗಮಿಸೆ ||
 ಸಾಸಿರ ರೂಪ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹುತವಹ |
 ವಾಯುಗಳಾಕ್ರಮಿಸೆ || 67 ||

ತ್ರಾಣದಿ ಮೆರೆದಾ ಪ್ರೇತವು ನಿಮಿಷದಿ |
 ಕ್ಷೀಣದಿ ಕೆಳಗುರುಳೆ ||
 ಪ್ರಾಣವ ಸೆಳೆಯುತಲೋಣಗಿಸಿ ಸುಟ್ಟರು |
 ಛಾಯಾಕಾಯನನು || 68 ||

ಕಂಟಕ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿತು ಬಾರನು |
 ತಾ ಶಕ್ರನ ಕರೆಯೆ ||
 ಅಂಟಿದ ಕಿಲ್ಬಿಷ ಕಳೆದಾತನು ಮೈ |
 ದೋರಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದ || 69 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ

ನಿತ್ಯೇಂದ್ರನಾಗಮವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ನೈ |
ಮಿತ್ತಿಕೇಂದ್ರನು ಜವದಿ ||
ಇತ್ತು ಹಕ್ಕಿನ ಪೀಠವನಿಗೆ ನಾ ವಾನ |
ಪ್ರಸ್ಥಿಯಾಗಲು ಬೇಡವೆ || 70 ||

ಇಂದ್ರಾಣಿ ಸಹಿತನಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣನಾಗನು |
ಇಂದ್ರನೆಂಬುದೆ ದಿಟವು ||
ಇಂದಿಗು ಪೂರ್ಣೇಂದ್ರನಾಗದೆಯುಳಿದೀಗ |
ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಹುದೆ || 71 ||

ಸುರಗದ್ದುಗೆಯಲಿದ್ದು ಗೈದುದು ಶಾಶ್ವತ |
ವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲೇನು ||
ಗುರುವೆ ಲಾಲಿಸು ನಾನತೀಂದ್ರನೆನಿಸೆ ಸಾಧ್ಯ |
ವಿರುವುದೆ ಪೇಳೆಂದನು || 72 ||

ಎಲ್ಲವು ಸಾಧ್ಯವು ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳ ಶಿಬಿ |
ಕೋತ್ಸವ ನಡೆಸಿದರೆ ||
ಇಲ್ಲವೀವರೆಗೆ ಮಾಡಿದವರು ಕೀರ್ತಿಯು |
ಸಲ್ಲವುದೈ ನಿನಗೆ || 73 ||

ಇಂದ್ರಗೆ ಸಲುವ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಗೌರವ |
ವಂದದು ಗಣನೀಯವು ||
ಇಂದದ ಸಾಂಗದಿ ಸಾಧಿಸಲಾದರ |
ತೀಂದ್ರನೆನಿಸಿ ಮೆರೆವೆ || 74 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳನೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಲಿ ಸ |
ಮಸ್ತ ಬದ್ಧತೆ ಭಾರವೆಲ್ಲವ |
ನಿತ್ತೆ ನಾ ನಿಮಗೆನುತ ಗುರುವನು ಕಳುಹೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತ ||
ಇತ್ತ ಮರುತಾಗ್ನಿಯರ ಘನ ಸಾ |
ಮರ್ಥ್ಯದಲಿ ಸಂತಾಪ ಪಾಪ ವಿ |
ಮುಕ್ತನಾಗುವ ಶಕ್ರ ಬರುತಲೆ ಕಂಡು ನಹುಷನನು || 75 ||

ತುಜಾವಂತು - ಝಂಪೆ

ನಹುಷ ನಿನ್ನುಪಕಾರ ಭಾರದಲಿ ಬಾಗಿದೆನು |
ಸಹನೆ ಸಹಕಾರ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಗಳ ಖಿನಿಯೆ ||
ವಹಿಸಿದೀ ಸ್ಥಾನ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ |
ವಿಹಿತದಲಿ ಮುಂಬರಿಸು ಸಹಭಾಗಿಯಹೆನು || 76 ||

ಅಧಿಕಾರವನು ಬಯಸಿ ಬಂದವನು ನಾನಲ್ಲ |
ಒದಗಿದಾ ಸಂದರ್ಭವದ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ||
ಹದವರಿತು ನಾನು ನಿನ್ನಿರವ ಬರಮಾಡಿರುವೆ |
ನಿದರಿಂದ ಸಂತ್ಯಪ್ತ ಸಂಪನ್ನನಾದೆ || 77 ||

ಹೇ ಮಹಾಕ್ಷತ್ರಿಯನೆ ಗುರುಸಮಾನನಿಗೆ ಪ್ರ |
 ಣಾಮವಿದೋ ಮೇರುಸಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಿರಿಗೆ ||
 ನೇಮಿಸೆನ್ನಿಂದಾಗಬೇಕಾದ ಕಜ್ಜವಜ |
 ರಾಮರವದಪ್ಪಂತೆ ನೆರವಪ್ಪ ನಾನು || 78 ||

ಪದವಿ ಹಸ್ತಾಂತರಕೆ ಮೊದಲೊಂದು ಸಂಕಲ್ಪ |
 ವಿದೆಯೆನಗೆ ಗುರುದೇವನರಿತಿರುವನಿದನು ||
 ಒದವಿ ನೀವೊಂದಾಗಿ ಪೂರೈಸುತೆನಗದರ |
 ಸದರವಾಗಿಸಬೇಕು ಬಯಕೆ ಬದಲಲ್ಲ || 79 ||

ಜಂಜೂಟಿ - ರೂಪಕ

ಇಂದ್ರ ಗುರುವ ಸೇರಿಕೊಂಡು | ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳ ||
 ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಪೊಕ್ಕು | ಪೇಳ್ದರೆಲ್ಲವ || 80 ||

ನಾವು ಹೊರುವ ಶಿಬಿಕೆ ಏರ | ಲೇನು ಸುಲಭವೆ ||
 ಭಾವಶುದ್ಧಿ ಪೂರ್ಣಸಿದ್ಧಿ | ಸ್ಥಿರತೆ ಬೇಕಿದೆ || 81 ||

ಅಳತೆಯೊಳಗೆ ಬರುವ ವಸ್ತು | ಪೂರ್ಣವೆನಿಸದು ||
 ಒಳಗು ಹೊರಗು ತುಂಬಿ ತುಳುಕು | ತಿಹುದೆ ಪೂರ್ಣವು || 82 ||

ಕೊಡದಿ ನೀರು ತುಂಬೆ ಪೂರ್ಣ | ಕುಂಭವೆನುವೆವು ||
 ಕೊಡದ ನೀರು ಪೂರ್ಣವೆನಲು | ಸರಿಯೆ ಯೋಚಿಸಿ || 83 ||

ಪಾತ್ರ ಮಿತಿಯೊಳಡಗೆ ಪೂರ್ಣ | ವಲ್ಲದಾಯ್ತದು ||
 ನಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾತ್ಮ ಹೀಗೆ | ದೇಹದಲ್ಲಿದೆ || 84 ||

ಜೀವ ದೇಹ ಭಾವವಳಿದು | ತಾನೆಯೆಲ್ಲವು ||
 ದೇವನಾನಂತನೆನುವ | ತಿಳಿವು ಬೆಳಗಲು || 85 ||

ಜ್ಞಾನ ಜ್ಞೇಯ ಜ್ಞಾತವೆಂಬ | ತ್ರಿಪುಟಿಯಿಲ್ಲದೆ ||
 ಸ್ಥಾನವಾಗಲಹನೆ ಅವನು | ಬಹುವು ಸಮಯಕೆ || 86 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳ ನಿಯಮಕೊಪ್ಪುತ |
 ಪೃಥ್ವಿಪತಿ ಸನ್ನದ್ಧನಾದನು ||
 ಉತ್ತರಾಯಣ ಮೊದಲದಿನ ಸುಮು | ಹೂರ್ತದಲ್ಲ || 87 ||

ಆಮೆ ತನ್ನವಯವವನೆಳೆದಾ |
 ರಾಮಗೊಳ್ಳುವ ತೆರದಿ ವೃತ್ತಿ ವಿ ||
 ರಾಮವಾಗಲುಪಾಧಿಗಳು ನಿ | ನಾಮವಾಗೆ || 88 ||

ಕೇವಲನು ತಾನಾಗಿ ಪಾವನ |
 ದೇವಶಿಬಿಕೆಯನೇರೆ ನಡೆದುದು ||
 ದೇವಲೋಕದೊಳಾರುದಿನವಾ | ಭವ್ಯದೊಸಗೆ || 89 ||

ಕುಳಿತವನು ಹೆಗಲಿತ್ತವರು ಹ |
 ಮೃಳಿಸಿ ಪೂರ್ಣಾದ್ವೈತ ದೀಪ್ತಿಯ ||
 ಬೆಳಕ ಚಿಲ್ಲಿದರೇಳನೆಯ ರವಿ | ಬೆಳಗಲಂದು || 90 ||

ಭಾಮಿನಿ

ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿ ಭಂಗದಿ |
 ದುರ್ವಿಕಾರವು ಮೊಳೆತು ಶಬ್ದಿಸೆ |
 ಭುವನಪತಿಯನು ತಳ್ಳಿ ಶಿಬಿಕೆಯನೆಸೆದು ಋಷಿವರರು ||
 ಗರ್ವ ಜಾಗೃತಿಗೊಂಡು ಲೌಕಿಕ |
 ದಾವರಣಿ ವಶನಾದೆಯಲ ನಿನ |
 ಗಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೊ ನೀನೆ ವಿಧಿಸಿಕೊ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಯಕೆ || 91 ||

ಮೋಹನ - ಏಕ

ಜಡದಿಂ ಚೇತನ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು |
 ವಿಧಿಯೊ ನಿಯತಿಯೊ ನಾನರಿಯೆ ||
 ಕೆಡುಕಾಯಿತು ನಿಜ ಶಿಕ್ಷೆಯ ನಾನೇ |
 ವಿಧಿಸುವೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಕ್ಷದಲಿ || 92 ||

ಕೇಳಿರಿ ಜಡದಲಿ ಜಡವೆಂಬರು ಹೆ |
 ಬ್ಯಾವನು ಮಾನವ ಲೋಕದಲಿ ||
 ಬೀಳುವೆ ನಾನಾ ಜನ್ಮಕೆ ಕಳೆವೆನು |
 ಜನ್ಮಾಂತರದಾ ಜಡತೆಯನು || 93 ||

ಅವಧೂತರ ಮತದಲ್ಲಿದೆಯಜಗರ |
 ವೃತ್ತಿಯದೆನುವ ಬೃಹತ್ಪಥವು ||
 ಅವನತಿಯಲ್ಲದು ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆ |
 ಗಿರುವುದು ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವಿದು || 94 ||

ವಿರಜೆಯನಾಕೆಯ ಸುತಗೊಪ್ಪಿಸುವೆನು |
 ನಿತ್ಯೇಂದ್ರಗೆ ಸ್ಥಿರ ಪಟ್ಟವನು ||
 ಮರಳಿಸುವೆನು ಶುಭ ಹಾರೈಸುತ ಸ |
 ನ್ಮಂಗಲ ಬಯಸುವೆ ಜಗಕೆಲ್ಲ || 95 ||

*****ಶುಭಂ*****

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರಕಾಶನ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಕ್ಷಸಭಾ, ಮಂಗಳೂರು - ೨೦೦೬

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಆಧಾರ: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಕ್ಷಸಭಾ, ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿತ ಶೇಣಿ ಸ್ಮೃತಿ ಕೃತಿ ಪುಸ್ತಿಕೆ - ೨೦೦೬

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟವರು: ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಒದಗಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ: ಮುರಳಿ ಶ್ರೇಣಿ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಬರವಣಿಗೆ: ಶಶಿಕಲಾ ಮೂರ್ತಿ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ವಿನ್ಯಾಸ: ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಅಜಿತ್ ಕಾರಂತ್

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ: ಶ್ರೀಧರ ಡಿ.ಎಸ್., ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಎ. ಅಳಗೋಡು, ನಟರಾಜ
ಉಪಾಧ್ಯ, ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ